

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

caput decimum quintum. Quomodo Gustavus Sueciae regno occupato ad
faciliorem sui defensionem religionem mutarit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

nam sperere & i sunt, fore ut aliquando in sua quoque patria Catholica religio velut postliminio restitueretur. Sed dies ille arcano Dei arbitrio ad huc reservatur.

Interim illud miraculo non caret, quod Deus passim in rudium illorum & agrestium hominum animis integram & perfectam veram religionis notitiam conservavit: sic ut ideo religiosi scientijs destituti videantur, quo magis fidei & spiritu abundant, & nihil sciendo sint omniscij, quam nihil habeant de quo dubitent, aut quod curiosius indagandum putent vel quod vitijs careant, per quorum gustum seducuntur, qui pereunt. Bene & apposite ad hanc rem Tertullianus ait, *Nihil scire, est omnia scire*. Et Saluator noster ipse divinam hanc suo ore pronuntiavit sententiam. *Beati pauperes spiritu, quia ipsorum est regnum celorum*. Simples fuerunt & rudes homines, qui Christum Salvatorem gratulatorio illo cantico *Osanna*, exceperunt: quum Scribae & Pharisaei, *Crucifige*, Pilato occinescent. Apud rudes & simplices homines, tamquam magis fideles & constantes, religionis Christianae veritas multis in locis tamquam fidei ipsorum commissum depositum mansit. Notat Bellonius, universam Armeniorum nationem etiam postquam Turcarum tyrannide oppressi sunt, in Christiana fide ad nostra usque tempora iuvialibiter persistisse: eoque videri singulari Dei beneficio factam, ut quamvis multae aliae Christianum profitentes nationes Turcarum imperio subiant, soli tamen Armenij Christianorum nomine indigentur, sic ut Armenianum aliquem nominare, idem sit quod nominare Christianum, & si quis Armenianus Mahometismum amplectatur, jam non amplius Armenianus dicatur, sic enim servus ejus diceretur, quae abnegasse noscitur. Sed jam tempus est ut de Daniam viciniam Sueciae regnum trajiciamus.

QVOMODO GVSTAVVS SVE-
ciae regno occupato ad faciliorem sui
defensionem religionem
mutavit.

ARGUMENTUM.

CAPIT XV.

- I. *Gustavus Sueciae regnum invadit.*
- II. *Lutheranis locum dat.*
- III. *Infamia Ecclesiasticorum coniugia, & mira con-*

stantia Religiosorum.

IV. *Gustavus religionem mutat.*

V. *Miserabilis eius exitus.*

VT Sueciae in Haereticis abyssum precipitaretur status clarius percipiatur, cum paulo altius repeto, nempe Suecos circa eadem tempora, quibus Dani, ad fidem Christi Catholicam tempore Carolingorum & Otronum Imp. paulatim adductos, Anno 1130. S. Ericum Regem habuisse, qui Anno 1160 occisus est, & SS. Catalogo adscriptus a Pontifice Romano. Ab eo tempore in Fide Catholica iidem persistere sub Regibus de S. Erici sanguine prognatis usque ad An. 1363. quo Magnus cognomento Smechius, Rex a proceribus ob libidines & tyrannidem pulsus solam Gothiam occidentalem retinuit, in reliqua Suecia succedente Alberto Megapoleusium ex Germania Duce, qui Euphemiam Magni praedicti sororem matrimonio iunctam habebat, ex quo porro Reges Sueciae prognati regnarunt, usque ad Christophorum coronatum Upsaliae An. 1438. qui An. 1448. obiit sine prole post quem Carolus Canuti Torde ex alia familia electus a Suecis, Anno regni sui octavo rebellionem eiectus in exilium, locum dedit Christiano seu Christiano I. Danorum Regi, qui viduam Christophori Suecorum Regis matrimonio sibi copularat. Sed & ipse eiectus a Suecis, post septennium revocato Carolo exulante, qui demum Anno 1470. obiit Rege vacuum regnum sine haerede reliquit, quod Daniae Reges Joannes Christiani I. filius atque Christianus II. filius Joannis sibi successive vendicantur, non sine damnis & claudibus ultero citroque datis atque acceptis, donec Christianus II. Rex Daniae, uti capite praecedente narratum est, sententia adversus schismaticos Sueciae proceres Romae latae executor, in visus factus Regno penitus est exclusus Anno 1521. quo iam mali genij, per Lutheri apertum puteum Abyssus, in Septentrione, grassandi acceperant potestatem, nam Christiano in Daniam reverso cura obsidibus, dum incaute obsides custodiuntur, Gustavus Erici Trollij Equitis Aurati (qui cum 60 proceribus, duobus Episcopis, VIII. Novemb. An. 1520. titulo schismatis Stockholmiae fuerat occisus) filius, die quodam venarum exire se simulans, assumpto equitis seu stabularij habitu, clanculum aufugit An. 1529. quumque Lubecam pervenisset, quis esset aperiens, ac civibus, si eorum ope in patriam reduceretur, tam in expositandis quantis

importandis mercibus immunitatem à vestigalibus pollicitus, accepta oneraria, in patriam reuectus, eicctis Dasis, bicui maximo illo & florentissimo totius Septentrionis regno potitus est A. 1523. 6. Iunij solemniter Rex renuntiatus.

II. Ita Gustauus hic Suecica corona potitus, quamuis ab Episcopis & Prælatiis in occupando regno plurimum esset adiutus, Catholicam tamen religionem mox Anno 1527. 18. Maij qui dies S. Erico est Sacer (a) iniquissimè profligauit, & Lutheranam substituit; sic vt suo illi iumento malum sibi arcessiuert, iusto Dei iudicio, vt qui Hominis ex schismatico patre nati iniustis conatibus fuerant patrocinati. Huic vero mutationi præcipuam causam dedit Odium Romani Pontificis ob schisma punitum, & mala informatio rerum credendarum, & commercium apostatarum, quibus postea accessit affinitas, quam nouus rex multis vndique difficultatibus circumseptus cum Saxonica domo contrahere statuit, ducta in matrimonium Catharina F. Magni Ducis Lauenburgici sorore, vt Germanorum armis & opibus se muniret. Deinde totus in ararij curam incubuit, vt qui pecuniâ belli neruū esse sciret. His cogitationibus dies noctesque occupatum quidam à secretis monuit, nihil opus esse, ab extraneis pecuniam, exactis acerbius vestigalibus, cum summa inuidia extorquere; superesse in regno rationes, quibus ærarium locupletari possit, si nimirum bona Ecclesiasticorum ei inferantur, relicto illis quantum ad vitam honeste & frugaliter sustentandam satis esset; & præcipuis procerum parte etiam, aliqua inde decisa, vt hoc obiecto bolo, os ipsis occludatur, & publica utilitas cum priuata coniungatur. Hoc ille consilio vsus, qui insuper primos adolescentiæ annos in Germania exegerat, & Lutheranae libertatis loron degustarat, Lutheranis liberum aditum concessit, qui hactenus clam tantum irripere soliti fuerant: qui statim incredibili studio Biblia in vulgarem linguam traducta, aliosque de religione tractantes libellos disseminarunt, ac magnum magistrorum ac prædagogorum numerum summisserunt, qui Nobilem iuuentutem erudirent; ac non multo post è scholis ad templa translatis, populum nouam docerent religionem.

III. Secretarius ille à quo consilium istud regi suggestum fuisse diximus, vnam ex præcipuis Ecclesiasticis dignitatibus à rege obtinuit, ac Lutheranorum res deinceps valde promouit: ducta e-

tiam publice vxore, vt suo exemplo ceteros ad idem faciendum incitaret, nequaquam irritò conatu: quandoquidem non pauci eodem pruritu instigati, de eiusmodi supellectili domibus suis prospexerunt. Certissimum tum inter Ecclesiasticos recte intellecti Euangelij habebatur argumentum, vxorem ducere; adeo vt matrimonium instar Tacillius, quò fideles obfignati leguntur, & *rex christi* veræ religionis haberetur, quam nemo recte posset intelligere, nisi qui, vt alter Numa Ageriam, haberet. Quamprimū quis cum Ecclesia diuortium fecerat, statim vxorem ducebat: & vt in schedis quas penes me habeo perscriptum est: *In signum relicta Ecclesia cogebantur vxores ducere.* Dici non potest quam multæ tum passim toto regno infames, & incestuosæ, ac Deo atque hominibus iniuræ nuptiæ celebratæ fuerint. A fide dignis proditum inuenio, Stocholmiensem Archiepiscopissam, magnum sanarum numerum primo partu; & aliam pro infante, cæcæ opithecum eoriam esse. In tanta tamen confusione ac fœditate, tantisque diaboli. Mundi & carnis tentationibus Virginum Deo dicatarum constantia mirifice eluxit; quæ nec precibus, nec promissis, nec voluptatibus, nec miseris ac paupertate ad quam redactæ fuerant, à sanctissimo perpetuam castitatem conseruandi proposito dimoueri potuerunt, vt Possenius testatur. (b) Gothi etiam plerique maiorum religionem modis omnibus eutati sunt, eodemque animi sensu hodie etiam magno cum desiderio Catholicæ Ecclesiæ in toto regno instaurationem expectant, vaticinio S. Brigittæ alias Birgittæ conformati; quæ sanctissima persona fundatrix ordinis S. Saluatoris apud Suecos nata, Et nuptia in singulari est veneratione: cuius etiam multa vaticinia circumferuntur, quibus & hæreseos incrementum & ruinam, & Catholicæ Ecclesiæ persecutionem & victoriam prædixit. (c)

VI. Confecto opinione sua facilius negotio, & mutationi illico vultu inducto, vt quamuis noua illa religio esset, veteris tamen illius Catholicæ plane gemina videretur. Neq; enim externis in rebus & ceremonijs quidquã aut parum certe mutatum fuit. Manserant Archiepiscopis, Episcopis & Sacerdotibus antiqua nomina; Missæ sacrificium iisdem fere ritibus quibus apud Catholicos per-

ccc 3

a Henninges Lutheranus in Genealogiarum 4. parte
b Possen. in Refut. Davidis Chytrati. c Vitæ Aquilonis
& Vita S. Birgittæ ac B. Catharinae filia eius.

gebatur. nam & hostia consecrata à sacerdotibus elevabatur, & ad elevationem quæ tamen ab multis post abolita, campana pulsus sonabat. Baptismus quoque pristinam formam retinebat: omnes denique Ecclesiasticæ ceremoniæ, paucis exceptis, observabantur: nec in templis quidquam mutatum conspiciebatur. His, inquam, confectis rebus, rex procerum quosdam maiorem mutationem moliri sentiens, ut hanc gloriam, si diis placet, eis præriperet, primum Monasteria & Religiosorum Convētus destruere animū induxit, ociosorum & inutilium hominum receptacula esse dicens. Et hac quidem arte brevi ille Monasteria ad solitudinem redegit, eorum vero exuvijs fiscum non mediocriter locupletavit. Quin etiam ne ulla spes esset recuperationis, complura solo æquari iussit; exstructa ex eorum rudibus arce, in qua postea ipsius liberi captivi fuere detenti. Idem calices, vasa sacra aurea & argentea, ac hierothecas fisci intulit, & proventus Ecclesiasticos inter Nobilitatem distribuit, sibi tamen meliori portione reservata. Et quemadmodum olim Senatus Romanus Tarquii Superbi de regno ejecti bona populo in prædam dedit, ut hoc modo perpetui contra ipsam belli gerendi necessitas omnibus imponeretur, & pace forte facta, nemo ad id quod omnes rapuissent, restituendum obligari posset: sic Gustavus sacrilegij sui partem inter Nobiles ac proceres distribuit, ne unquam postea, repetundarum metu, cum Ecclesia in gratiam redirent. Et hic quidem murus aheneus contra omnes eorum conatus qui Catholicam ijs in locis Ecclesiam restaurare satagerant.

V. Nec Monasteriorum sacrilegij contentus Gustavus (quæ omnia demolitus fuerat, relictis tantum Episcopalibus & Parochialibus Ecclesijs) etiam tumbas & mortuorum sepulchra inauditofere sceleris, depeculatus est, detractis passim saxis & tabulis marmoreis ac porphyreticis, quibus palatia sua exornaret. Tandem à Deo, qui, ut re-
 Æte quidam dixit, vindicem habet oculum, ferrea virga percussus, multas alienari & parum sui sibi corporis animi significationes dedit; in primis quando Carolum filium tum puerum de ponte in prætor fluentem deiecit, in quo sine dubio periturus fuerat, nisi satellitum quispiam & ipse se deiciens laboranti salutarem opem tulisset. Ex illo sane tempore miser hic Princeps conscientie stimulis exagitatus, &

Nocte discipulorum scelerum sub prætereptem,

miserabilem admodum vitam duxit, donec tandem invidia & attrabile contabescens, animam exhalavit. Aiunt eo ipso momento quo anima de corpore evolaverat, malum ipsius gentium sub nigri molli forma cubiculum esse ingressum, & dentibus stragula detraxisset: tunc etiam tam horribilem tempestatem per totum regnum fuisse exortam, ut extremus ille dies Mundo finem allaturus videretur.

DE REGNO, CAPTIVITATE, ET morte Erici regis Narratio.

CAPUT XVI.

ARGUMENTUM.

- I. Ericus Gustavo succedit.
- II. Magicis studet artibus: & fratrem in custodiam dat.
- III. Post septem annos rursus dimittit.
- IV. De Pontio Lagardio, Gallo natione militia præfetto.
- V. Ericus in nuptijs fratris necem machinatur.

I. **G**USTAVO ad Annum 1560. 29 Septembris de-
 functo, Ericus filius natus major in regno successit; qui mox pecuniam omnem à patre per fas & nefas collectam partim in bello contra Danos, partim in voluptatibus & luxu consumpsit. De cuius vira & morte (quarum utraque tragica fuit) ex regij Oratoris, qui Anno MDLXVI. eodem missus fuerat, & admirabiles istas mutationes præsens viderat, Commentarijs, itemque aliorum fide dignorum relatu, qui istis in locis diu vixere, pauca hoc loco addere constitui, quod ea ab instituto nostro non sint aliena. Quæ in re non unius alicuius incertam & dubiam fidem sequar, sed quæ ex omnibus mihi non sine magno labore compertis maxime verisimilia videntur, breviter indicabo.

II. Gustavo ex primo cum Saxonie Ducis filia matrimonio Ericus natus fuit; ex secunda vero cum Nobili Suedici generis puella Margaritha, Ioannes Dux Finlandiæ, Magus Dux Ostrogothiæ, & Carolus Dux Sudermaniæ. Ericus mortuo patre, religionem eodem in statu reliquit quo eam inuenerat, nec quidquam innovavit. Ioannes vero Finlandiæ Dux, non vulgare Catholicæ Religionis studium semper ostendit, ut ex sequentibus patebit. Erat quidem Ericus multis animi & corporis dotibus ac tanta fortuna dignis virtutibus ornatus; quas tamen Astrologiæ iudiciariæ ac necromā-

tiz